

Forbindelse med Anlægget af en Frihavn, at man nødvendig maa have taget Stilling paa dem, inden man kan sige: der tilraader jeg at anlægge Havnen. Det ærede Medlem accentuerede ogsaa, ligesom Kommissionens Betænkning i sin Tid accentuerede, at det vilde være nødvendigt, at der var en Sporforbindelse med Statsbanerne. Førend vi altsaa kunne faae klaret Anstuelen om, hvor man skal foreslaa Banegaarden og Sporforbindelse anbragte, tør jeg ikke give noget Raad om, hvilke Arealer Kjøbenhavns Havn skulde ønske at afgive. De øvrige Spørgsmaal, der maatte vedkomme Forholdet mellem Havnen og Staten, lader jeg ligge. Jeg vil blot nævne, at det ærede Medlem let vil kunne se, at Sagen vil kunne ordnes paa mange Maader. Den vil kunne ordnes saaledes, at Havnevæsenet afhænder Arealer til Staten, den vil kunne ordnes saaledes, at Havnevæsenet bortforpagter Arealerne, og den vil kunne ordnes saaledes, at Havnevæsenet paatager sig at bygge og indrette vedkommende Havn, selvfølgelig mod behørig Regres til Staten. Spørgsmaalet ligger ikke for Diebliffet for. Jeg vil kun, for saa vidt Spørgsmaalet vedkommer mig — og det gjør det til en vis Grad formelt, for saa vidt angaar de Arealer, der stilles til Raadighed for Havnen — udtale, at jeg i dette Diebliff ikke kan sige, hvor og hvorledes det maa ske, men jeg vil kun sige, at det i en oversfuelig Fremtid kan ske, og i et saa stort Omfang, at der for mig ikke er nogen- somhelst Tvivl om, at disse Arealer baade ville kunne være tilstrækkelige, ligge paa dybt Vand og i det Hele ville kunne faae en passende Beliggenhed.

Bajer: Anledningen til at jeg har bedt om Ordet i denne Sag, er et Udtryk, som faldt fra den ærede Forespørger, et Udtryk, som undslap ham, idet han sagde, at Anlægget af Østersøkanalen var det stærkeste Slag, der fra thytt Side rettedes mod os. Jeg tror ikke, at det ærede Medlem med dette Udtryk vilde rette noget Slag mod Thyssland, ligesom Thyssland ikke har tænkt at rette noget Slag mod Danmark ved Anlægget af Kanalen. Spørgsmaalet om, hvorvidt denne Kanal kan have Betydning for vore Forhold, har jo været meget drøftet. Første Gang, det kom stærkere offentlig frem, var, tror jeg, i Nationaløkonomisk Forenings Møde i Slutningen af Marts Maaned 1884, efter at jeg havde indledet en Forhandling om „Sundets Betydning for Norden“. Senere kom Spørgsmaalet frem paa Handelsmødet i Kjøbenhavn i Fjor i August- September Maaned, hvor

der blev talt om den Indflydelse, denne thyttse Kanal vilde have paa vore Handelsforhold og særlig de Kjøbenhavnske. Jeg tror nok, at det der blev skildret lidt for lyst, at man der tillagde Kanalen en alt for ringe Indflydelse paa vore Forhold, men til Gjengjæld er man i den thyttse Rigsdag gaaet i den modsatte Retning, hvad der jo var ganske naturligt, da den thyttse Regjering ønskede at føre denne Kanal igjennem. Det forekommer mig, at den ærede Forespørger udtalte sig noget tvivlende om, hvorvidt Kanalen vilde blive anlagt. Jeg antager han veed, at Planen er vedtagen i Nar i Marts Maaned, og at Arbeidet er begyndt i September. I alt Fald ere de Personer, der skulle lede Arbeidet blevne udnævnte i September, det er muligt, at „det første Spadestik“ først er gjort i November. Naar den ærede Forespørger har bedt Indenrigsministeren og Finantsministeren om at møde ved denne Leilighed, kunde han efter min Mening gjerne have taget Krigsministeren, Marine- ministeren og Udenrigsministeren med. Jeg beklager, at den høitærede Krigsminister, som er en saa sjelden Gæst her i Folkethinget i den senere Tid, saa hurtig har trukket sig tilbage. Den eneste Minister vi se foruden de to, til hvem Forespørgslen er rettet, er Kirkeministeren, og foruden ham veed jeg kun een, hvem Sagen ikke vedrører, og det er Justitsministeren. Grunden til, at jeg tror, at Foretagendet vil komme til at berøre Krigsministeren og Marineministeren skal jeg udvikle en Smule nærmere. Naar den af mig omtalte thyttse Østersøkanal bliver anlagt. . . .

Første Viceformand (Høgsbro): Jeg maa dog bede det ærede Medlem erindre, at det er Spørgsmaalet om en Frihavn, der ligger for, og ikke om Østersøkanalen, saa at det ærede Medlem ikke maa fordybe sig for meget i Betragtninger derover.

Bajer: Jeg skal bevæge mig saa lidt som muligt vesterpaa, men aldeles uden Forbindelse med denne Sag er denne Kanal ingenlunde. Som det allerede udtaltes i Nationaløkonomisk Forenings Møde, er det af største Vigtighed for os at indrette vore Forhold ved Sundet saaledes, at Handelen ikke bliver for meget bortdraget, naar denne Kanal bliver anlagt. At jeg omtalte Krigsministeren ved denne Leilighed, er blandt Andet ogsaa grundet paa en Yttring, som nu faldt fra Indenrigsministeren om, at Frihavnen sandsynligvis ikke vil blive bygget ud for Blindeinstituttet, men at Anlægget maatte